

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise a soudkyně Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobce: **T. N. H.**
zastoupený advokátem Mgr. Liborem Hubáčkem, MBA
se sídlem Malé náměstí 73, Benešov

proti

žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**
se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2022 č. j. MHMP 2135857/2022

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a současně potvrzeno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 11 (dále jen „stavební úřad“) ze dne 6. 12. 2021, č. j. MCP11/21/ 050144/OV/Bu (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo dle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) nařízeno odstranění stavby nazvané „*Přístavba u řadového rodinného domu, X*“ na pozemku parc. č. X v katastrálním území X (dále jen „přístavba“).

2. Ze správního spisu vyplývá, že na základě zjištění z kontrolní prohlídky konané 7. 1. 2020 oznámil stavební úřad 10. 1. 2020 žalobci zahájení řízení o odstranění přístavby a poučil jej o možnosti podat žádost o dodatečné povolení přístavby. Postupně byly podány dvě žádosti o dodatečné povolení přístavby, přičemž v obou případech bylo řízení pravomocně zastaveno. Následně bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, v němž stavební úřad stanovil podmínky pro odstranění přístavby. Při kontrolní prohlídce totiž zjistil, že přístavba (která měla jedno nadzemní podlaží, půdorysné rozměry 4,97 x 4,16 m, přiléhala k západní fasádě řadového rodinného domu na pozemku parc. č. X v katastrálním území X a byla s ním propojena přes francouzské okno, ze severní strany přístavba ležela na hranici pozemku a z jižní byla odsazena 0,98 m) byla provedena bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu a nedošlo ani k jejímu dodatečnému povolení.
3. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný vypořádal s odvolacími námitkami žalobce (týkajícími se podmínek odstranění stavby). Dále uvedl, že byly splněny obě podmínky pro odstranění stavby dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, a správní orgán I. stupně tedy nemohl postupovat jinak.

II. Žaloba

4. V prvním žalobním bodě žalobce poukázal na to, že přístavba je realizována v části původní terasy, je přízemní, se zelenou střechou a neruší celkový ráz řadových domů. Stavební úřad byl povinen tyto skutečnosti zkoumat a hodnotit, což neučinil.
5. Podle druhého žalobního bodu přístavba o rozloze 20,67 m² zastavěné plochy nepodléhá s ohledem na § 79 odst. 2 písm. o), § 96b odst. 1 a § 103 odst. 1 písm. f) bod 1 stavebního zákona vydání územního rozhodnutí, územního souhlasu, závazného stanovisko orgánu územního plánování, stavebního povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu, a nemělo tak být vydáno ani rozhodnutí o odstranění stavby.
6. Ve třetím žalobním bodě žalobce namítal, že přístavba nemění zastínění v rozporu s nařízením č. 10/2016 Sb. hl. m. Prahy, kterým se stanovují obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze (Pražské stavební předpisy), a nevykazuje negativní vlivy na životní prostředí. Správní orgány pochybily, pokud se těmito skutečnostmi nezabývaly a nezhodnotily je.
7. Dle čtvrtého žalobního bodu správní orgány nevyhodnotily přístavbu s ohledem na omezení vlastnických práv sousedních nemovitostí a veřejného prostoru, nezabývaly se případnou újmu vzniklou nařízením odstranění přístavby a opomenuly posoudit, zda má odstranění přístavby větší váhu z hlediska veřejného zájmu oproti jejímu zachování.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby. Podstatné je, že přístavba byla provedena bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu, což bylo v řízení řádně prokázáno, a nebyla dodatečně povolena. Nezbylo tak než postupovat dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Žalobní námitky směřují do řízení o dodatečném povolení stavby, nikoli do řízení o nařízení odstranění stavby, ve kterém lze namítat pouze nesplnění podmínek § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Ohledně čtvrtého žalobního bodu žalovaný upozornil na § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) s tím, že se s odvolacími námitkami v napadeném

rozhodnutí vypořádal, přičemž tyto se týkaly pouze podmínek pro odstranění stavby, nikoli procesního postupu nebo otázky splnění podmínek pro nařízení odstranění stavby.

IV. Ústní jednání před soudem

9. Jednání ve věci samé se uskutečnilo dne 19. 3. 2024. Účastníci řízení na jednání setrvali na svém dosavadním procesním postoji. Soud při jednání žádné dokazování neprováděl, neboť účastníci neměli žádné důkazní návrhy a ani soud neshledal, že by bylo zapotřebí dokazování jakkoliv doplňovat. O věci bylo možno rozhodnout na základě obsahu předloženého správního spisu.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

10. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
11. Podle § 2 odst. 5 písm. b) stavebního zákona je změnou dokončené stavby přístavba, kterou se stavba půdorysně rozšiřuje a která je vzájemně provozně propojena s dosavadní stavbou.
12. Podle § 79 odst. 2 písm. o) stavebního zákona rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas nevyžaduje stavba do 25 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky s jedním nadzemním podlažím, podsklepená nejvýše do hloubky 3 m na pozemku rodinného domu nebo stavby pro rodinnou rekreaci, která souvisí nebo podmiňuje bydlení nebo rodinnou rekreaci, neslouží k výrobě nebo skladování hořlavých látek nebo výbušnin, nejedná se o úložiště radioaktivních odpadů obsahující výlučně přírodní radionuklidy nebo jaderné zařízení, nebo stavbu pro podnikatelskou činnost, je v souladu s územně plánovací dokumentací, je umístována v odstupové vzdálenosti od hranic pozemků nejméně 2 m, plocha části pozemku schopného vsakovat dešťové vody po jejím umístění bude nejméně 50 % z celkové plochy pozemku rodinného domu nebo stavby pro rodinnou rekreaci.
13. Podle § 103 odst. 1 písm. f) bodu 1 stavebního zákona stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu nevyžadují stavby a zařízení, a to stavby o jednom nadzemním podlaží do 25 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky, nepodsklepené, jestliže neobsahují obytné ani pobytové místnosti, hygienická zařízení ani vytápění, neslouží k ustájení nebo chovu zvířat, neslouží k výrobě nebo skladování hořlavých kapalin nebo hořlavých plynů a nejedná se o úložiště radioaktivních odpadů obsahující výlučně přírodní radionuklidy nebo jaderná zařízení.
14. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nahrazující anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.
15. Podle § 129 odst. 2 stavebního zákona stavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby uvedené v odstavci 1 písm. b). V oznámení zahájení řízení vlastníka nebo stavebníka poučí o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení žádost o dodatečné povolení stavby. Byla-li žádost o dodatečné povolení podána před zahájením řízení o odstranění stavby, má se za to, že byla podána v okamžiku zahájení řízení o odstranění stavby. Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti. Jde-li o stavbu vyžadující stavební povolení, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o stavební povolení. Jde-li o stavbu vyžadující pouze územní rozhodnutí, žadatel předloží podklady předepsané k

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

žádosti o územní rozhodnutí. V řízení o dodatečném povolení stavby stavební úřad postupuje přiměřeně podle § 90 a § 110 až 115; ohledání na místě je povinné. Účastníky řízení o dodatečném povolení stavby jsou osoby uvedené v § 109, a pokud je v řízení posuzováno umístění stavby nebo změna oproti územnímu rozhodnutí, rovněž osoby uvedené v § 85. Na uplatňování námitek účastníků řízení o dodatečném povolení stavby se obdobně použijí ustanovení o uplatňování námitek v územním a stavebním řízení.

16. Podle § 129 odst. 3 stavebního zákona stavbu uvedenou v odstavci 1 písm. b) lze dodatečně povolit, pokud stavebník nebo její vlastník prokáže, že
- a) není umístěna v rozporu s cíli a úkoly územního plánování, politikou územního rozvoje, s územně plánovací dokumentací a s územním opatřením o stavební uzávěře nebo s územním opatřením o asanaci území nebo s předchozími rozhodnutími o území,
 - b) není prováděna či provedena na pozemku, kde to zvláštní právní předpis zakazuje nebo omezuje,
 - c) není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem.

Bude-li stavba dodatečně povolena, stavební úřad řízení o odstranění stavby zastaví. Dodatečné povolení nahrazuje v příslušném rozsahu územní rozhodnutí. Bude-li předmětem dodatečného povolení rozestavěná stavba, stavební úřad stanoví podmínky pro její dokončení. Bude-li předmětem dodatečného povolení dokončená stavba uvedená v § 119 odst. 1, může stavební úřad po ověření splnění podmínek podle § 122 odst. 3 na žádost stavebníka současně samostatným výrokem rozhodnout o povolení užívání stavby a případně stanovit podmínky pro její užívání.

17. Námitky obsažené v prvním, třetím a čtvrtém žalobním bodě se zcela mýjí s předmětem řízení o odstranění přístavby, jehož výsledkem bylo napadené rozhodnutí. Žalobcem zmiňovaná hlediska jsou obecně vzato posuzována v rámci procesů, jimiž stavební úřad daný záměr povoluje, typicky v územním nebo stavebním řízení. Tato řízení při naplnění podmínek dle § 129 odst. 2 stavebního zákona, jako tomu bylo i v posuzované věci, supluje řízení o dodatečném povolení stavby (to vyplývá i z výčtu ustanovení v § 129 odst. 2 stavebního zákona, podle nichž se má v řízení o dodatečném povolení postupovat). Právě v řízení o dodatečném povolení stavby stavební úřad posuzuje a porovnává záměr stavebníka s veřejným zájmem (konkretizovaným zejména v § 129 odst. 3 stavebního zákona) a případně též s dotčenými soukromými zájmy. Žalobce měl možnost v rámci řízení o odstranění stavby o vydání dodatečného povolení stavby požádat, a také tak dvakrát učinil. V obou případech však došlo ze strany stavebního úřadu k zastavení řízení o jeho žádosti, přičemž žalobce měl možnost se proti zastavení řízení bránit stanoveným procesním postupem (zejm. odvoláním, případně následnou správní žalobou). To však nebylo předmětem posuzování v řízení o odstranění přístavby, a tedy ani předmětem napadeného rozhodnutí, jehož zákonnost soud nyní přezkoumává. Předmětem tohoto řízení byly pouze otázky související s naplněním podmínek pro nařízení odstranění stavby vymezených v § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Žalobcem vyjmenované okolnosti tedy v posuzované věci nebyly rozhodné. Správní orgány tudíž nepochybily, pokud se skutečnostmi zmíněnými v prvním, třetím a čtvrtém žalobním bodě v rámci řízení o odstranění stavby (přístavby) nezabývaly (zvláště pak pokud je žalobce v řízení před správními orgány nezmiňoval).

18. Soud v této souvislosti odkazuje na ustálenou judikaturu správních soudů, například na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2017, č. j. 8 As 127/2016-56, podle něhož „(p)řes vzájemnou spojitost řízení o odstranění stavby a řízení o dodatečném povolení stavby se jedná o dvě samostatná řízení s rozdílným účelem a předmětem. Účelem řízení o odstranění stavby je uvedení do souladu právního a skutečného stavu, a to nařízením odstranění nepovolené stavby. Účelem řízení o dodatečném povolení stavby je dodatečné zhojení protiprávního stavu, spočívajícího v absenci zákonem vyžadovaného rozhodnutí, opatření nebo jiného úkonu. Liší se také podmínky, jejichž splnění zkoumá stavební úřad v řízení o dodatečném povolení stavby a v řízení o jejím odstranění. V prvním případě jde o kumulativní splnění podmínek § 129 odst. 2 a 3 stavebního zákona, zatímco v případě řízení o odstranění stavby jde o kumulativní splnění podmínek stanovených v § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, tj. že se jedná o stavbu prováděnou nebo provedenou bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním.“ Obdobné závěry jsou vyjádřeny rovněž v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2018, č. j. 9 As 368/2017-48, ze dne 30. 3. 2022, č. j. 10 As 312/2020-36 a ze dne 31. 5. 2023, č. j. 6 As 53/2022-29. Ve vztahu k rozhodnutí o nařízení odstranění stavby pak Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 6. 2020, č. j. 2 As 3/2019-80 konstatoval, že „předmětem soudního přezkumu napadeného rozhodnutí žalovaného může být pouze zjištění, že stavba byla provedena bez rozhodnutí vyžadovaného stavebním zákonem (případně bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nahrazujícího) anebo v rozporu s ním, a že stavba nebyla dodatečně povolena.“
19. V druhém žalobním bodě žalobce namítal, že se na přístavbu uplatní tzv. volný režim, tedy že nevyžadovala žádné povolení ani opatření nebo jiný úkon stavebního úřadu, což představuje výjimku z obecných pravidel zakotvených v § 76 odst. 1 a § 108 odst. 1 stavebního zákona. Tato námitka se předmětu napadeného rozhodnutí týká, jelikož pokud by skutečně k umístění a realizaci přístavby nebyl žádný povolovací akt stavebního úřadu stavebním zákonem vyžadován, nebyly by naplněny všechny podmínky pro nařízení odstranění stavby dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Žalobce podřaditelnost přístavby pod volný režim dovozoval z § 79 odst. 2 písm. o) a § 103 odst. 1 písm. f) bodu 1 stavebního zákona. Obě tato ustanovení jako jednu z podmínek jejich aplikace stanoví zastavěnou plochu stavby do 25 m². Z povahy dotčeného ustanovení je přitom zřejmé, že obě výjimky směřují vůči samostatným stavbám, nikoli např. přístavbám (v opačném případě by bylo možné postupně přístavbami po drobnějších částech do 25 m² bez potřeby povolení, opatření či jiného úkonu stavebního úřadu budovat i rozsáhlé stavby, k nimž by však, pokud by byly postaveny najednou jako celek, povolovací akt stavebního úřadu vyžadován byl). V nyní posuzovaném případě se o samostatnou stavbu nejedná, jde totiž o změnu dokončené stavby ve formě přístavby, jak je definována v § 2 odst. 5 písm. b) stavebního zákona. Ze správního spisu jednoznačně vyplývá, že přístavba bezprostředně navazuje na stávající stavbu rodinného domu na pozemku parc. č. X v katastrálním území X. Přístavba je, jak sám žalobce uvedl v žalobě, s tímto objektem (provozně) propojena přes francouzské okno, přičemž provedením přístavby došlo k půdorysnému rozšíření stavby rodinného domu. Tyto okolnosti bezesporu naplňují definici přístavby dle § 2 odst. 5 písm. b) stavebního zákona (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2012, č. j. 5 As 13/2011-97 a ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 72/2006-83). Přístavba tedy není samostatnou stavbou, nýbrž tvoří se zmíněným rodinným domem jednu stavbu (přístavba je změnou dokončené stavby, tedy její součástí), která jako celek dalece přesahuje hranici 25 m², o níž hovoří § 79 odst. 2 písm. o) a § 103 odst. 1 písm. f) bodu 1 stavebního zákona. Kromě toho není přístavba umístěna alespoň 2 m od hranice pozemku (tato okolnost ostatně

není mezi stranami sporná, když i žalobce v žalobě tvrdí, že ze severní strany přístavba leží na hranici pozemku a z jižní strany je odsazena pouze 0,98 m²), jak o tom hovoří § 79 odst. 2 písm. o) stavebního zákona, i z tohoto důvodu výjimku z povinnosti opatřit si územní rozhodnutí či územní souhlas nelze v daném případě aplikovat. Z právě uvedených důvodů tedy předmětnou přístavbu nelze podřadit pod žádnou z výjimek uvedených v § 79 odst. 2 písm. o) a § 103 odst. 1 písm. f) bodu 1 stavebního zákona, jak žalobce namítal. Ani druhá žalobní námitka tedy není důvodná.

20. Soud tedy neshledal žádnou ze žalobních námitek důvodnou, a žalobu proto prvním výrokem rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
21. Jelikož žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 19. března 2024

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu